

? เงื่อนไข success

ศิริมา ลีละวงศ์
สำนักการพยาบาล

ความหมาย

โรงพยาบาล

- สถานบริการสุขภาพ ที่ให้บริการรักษาพยาบาล ผู้รับบริการที่มีปัญหาด้านสุขภาพ โดยมักที่จะ มุ่งเน้นการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูภาวะ ความเจ็บป่วย หรือโรคต่างๆ ทั้งทางร่างกายและ ทางจิตใจ

สถาบัน เฉพาะทาง เฉพาะโรค

- สถานบริการสุขภาพ ที่ให้บริการรักษาพยาบาล ผู้รับบริการที่มีปัญหาด้านสุขภาพเฉพาะโรค เช่น หัวใจและหลอดเลือด มะเร็ง จิตประสาท เป็นต้น ส่วนใหญ่สังกัดกรมต่างๆของกระทรวง สาธารณสุข

งานบริการ

การพยาบาลผู้ป่วยนอก

การพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด

การพยาบาลวิสัญญีพยาบาล

การพยาบาลผู้ป่วยหนัก

การพยาบาลผู้คลอด

การพยาบาลผู้ป่วยใน

การพยาบาลในการตรวจรักษาพยาบาล
ด้วยเครื่องมือพิเศษ

การพยาบาลด้านการป้องกันและ
ควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล

การพยาบาลให้บริการปรึกษา

งานการพยาบาลในชุมชน

การพยาบาลอาชีวอนามัย

งานการพยาบาลขั้นสูง (APN)

งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก

ผู้รับบริการ ผู้ป่วยนอก

- ผู้รับบริการที่ลงทะเบียนใช้บริการที่แผนกผู้ป่วยนอก
- * นับรวมผู้มารับบริการด้านการรักษาพยาบาลต่อเนื่อง เช่น ฉีดยาต่อเนื่อง ทำแผลต่อเนื่อง ผู้ติดยาเสพติดมารับยาต่อเนื่อง ผู้มาทำกายภาคบำบัดต่อเนื่อง เป็นต้น
- * ไม่นับรวมผู้มารับบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ การวางแผนครอบครัว

ผู้รับบริการโรค เฉพาะทาง

- ผู้รับบริการที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าป่วยเป็นโรคเฉพาะทาง มารับบริการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล/ สถาบันเฉพาะทาง เฉพาะโรคและได้ลงทะเบียนไว้ที่แผนกผู้ป่วยนอก

สาขาหลัก

- สาขาสูติศาสตร์ ศัลยศาสตร์อายุรศาสตร์ กุมารเวชศาสตร์ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ และวิสัญญีแพทย์

สาขาเฉพาะ ทาง

- จักษุวิทยา โสต นาสิก ลาลิงซ์ รังสีวิทยา จิตเวชศาสตร์ เวชศาสตร์ฟื้นฟู

คลินิกเฉพาะ โรค

- บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเฉพาะโรค เช่น โรคเรื้อรัง เบาหวาน ความดันโลหิต วัณโรค ตรวจครรภ์ ส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น

จำนวน ผู้รับบริการ

- มีหน่วยนับเป็นครั้ง ซึ่งผู้ป่วยคนหนึ่งอาจได้รับบริการรักษาพยาบาลมากกว่า 1 แผนก ในการมารับบริการที่โรงพยาบาลของวันนั้นได้ เช่น ผู้ป่วยมาตรวจแผนกศัลยกรรม และมีอาการปวดท้อง แพทย์จึงส่งตรวจผู้ป่วยต่อในแผนกอายุรกรรม ในกรณีนี้นับเป็นผู้รับบริการ 2 ครั้ง โดยนับแยกประเภทเป็นแผนกศัลยกรรม 1 ครั้ง และแผนกอายุรกรรม 1 ครั้ง

งานการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

งานด้านการพยาบาลอุบัติเหตุ

- การให้บริการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บอุบัติเหตุหรือผู้ป่วยที่มีภาวะวิกฤต เป็นการให้บริการพยาบาล **ในโรงพยาบาล**
- * **ไม่นับรวมผู้ป่วยทั่วไปที่มาใช้บริการคลินิกนอกเวลา**

งานด้านการพยาบาลศูนย์ส่งต่อ

- การให้บริการพยาบาลรับส่งต่อผู้รับบริการทุกประเภทได้แก่ Refer in, Refer Out, Refer back หรือผู้ป่วยที่ต้องการตรวจวินิจฉัยรักษา
- * **โดยมีบุคลากรทางการพยาบาลรับ - นำส่งด้วยรถฉุกเฉิน**

งานด้านการพยาบาลฉุกเฉิน (EMS)

- การให้บริการพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการเฉียบพลัน **นอกโรงพยาบาล** ได้รับบริการจากชุดปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน ให้การรักษาตั้งแต่ที่บ้านหรือ ณ ที่เกิดเหตุเพื่อช่วยชีวิตหรือการรักษาเบื้องต้นที่ดีได้ก่อนที่จะมีอาการลุกลามรุนแรงมากแล้วเมื่อมาถึงโรงพยาบาล

งานด้านการพยาบาลห้องสังเกตอาการ

- การให้บริการพยาบาลผู้ป่วยที่แพทย์พิจารณารับไว้สังเกตอาการเปลี่ยนแปลงใน **ห้องสังเกตอาการ** ของแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ใน **ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 6 ชั่วโมง**
- (หนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0417/ว6 วันที่ 20 มค. 46 : นับวันนอน 24 ชั่วโมง หรือเกิน 6 ชั่วโมง ให้นับเป็น 1 วันนอน)
- * **ไม่นับรวมผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่รอรับบริการหรือรอส่งต่อเพื่อรับบริการในโรงพยาบาลหรือส่งต่อไปยังโรงพยาบาลอื่นๆ**

การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด/ การพยาบาลวิสัญญี

ผู้ป่วยผ่าตัดใหญ่ (Major Operation)

- การผ่าตัดที่มีผลทำ **ให้เกิด**การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสำคัญ เช่น หัวใจ ปอด ตับ ไต เป็นต้น และต้องใช้ยาสลบหรือฉีดยาชาเข้าไขสันหลัง (Spinal block) หรือนอกไขสันหลัง (Epidural block) และจำเป็นต้องทำในห้องผ่าตัดใหญ่

ผู้ป่วยผ่าตัดเล็ก (Minor Operation)

- การผ่าตัดที่มีผลทำให้ **ไม่เกิด**การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสำคัญ ใช้ยาระงับความรู้สึกระยะสั้นเฉพาะที่ หรือไม่ใช้เลย ต้องทำในห้องผ่าตัดเล็ก หรือ ห้องผ่าตัดใหญ่ ยกเว้นการขูดมดลูก การเข้าเฝือก การทำแผล

ผู้ป่วยผ่าตัดใหญ่ เฉพาะทาง

- ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดที่ต้องใช้ยาสลบหรือฉีดยาชาเข้าในไขสันหลัง (Spinal block) และจำเป็นต้องทำในห้องผ่าตัดใหญ่ เป็นการผ่าตัด **เฉพาะสาขาที่ยุ่งยากซับซ้อน** ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ขั้นสูง เช่น ผ่าตัดหัวใจ ปลุกถ่ายอวัยวะ ผ่าตัดสมอง ผ่าตัดไขสันหลัง ผ่าตัดปอด เป็นต้น

ผู้รับบริการวิสัญญี

- ผู้ป่วยที่ได้รับการระงับความรู้สึกเพื่อการผ่าตัดด้วยวิธีต่างๆ ได้แก่ General Anesthesia , Local Anesthesia , Regional Anesthesia , Combine technic หรือ Monitor Anesthesia Care

ผู้ป่วยหลังผ่าตัดใน ห้องพักฟื้น

- ผู้ป่วยผ่าตัดใหญ่ หรือผู้ป่วยผ่าตัดใหญ่เฉพาะทางที่ได้รับการเฝ้าระวังอาการเปลี่ยนแปลงในห้องพักฟื้น (Recovery room) **ใช้ระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง**

การพยาบาลผู้ป่วยหนัก

หอผู้ป่วยหนัก

หอผู้ป่วยที่ให้บริการผู้ป่วยที่มีอาการหนัก
ซึ่งอาจเป็น

*ผู้ป่วยหนักรวมทุกสาขา เช่น หอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม
หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม **มีเตียงผู้ป่วยอย่างน้อย 8 เตียง**
(เกณฑ์ความก้าวหน้าต้องมีอัตราการครองเตียง 80 %)

*ผู้ป่วยหนักสาขาเฉพาะ หรือให้บริการผู้ป่วยหนักเฉพาะ
ทาง เช่น หอผู้ป่วยหนักหัวใจ **มีเตียงผู้ป่วยอย่างน้อย 6 เตียง**
(เกณฑ์ความก้าวหน้าต้องมีอัตราการครองเตียง 80 %)

24/08/58

การพยาบาลใน

หอผู้ป่วยใน หมายถึง ผู้ป่วยที่มารับบริการพยาบาลในสถานพยาบาล โดยแพทย์สั่งให้รับไว้เพื่อให้อยู่พักรักษาพยาบาล/วินิจฉัยโรคหรือกลุ่มอาการของโรคในสถานพยาบาลและลงทะเบียนเป็นผู้ป่วยใน มี 4 ลักษณะ ได้แก่

ให้บริการผู้ป่วยที่มีอาการทั่วไปถึงอาการหนัก ซึ่งอาจเป็นผู้ป่วยรวมทุกสาขา หรือสาขาเฉพาะ เช่น หอผู้ป่วยอายุรกรรม หอผู้ป่วยศัลยกรรม หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม หอผู้ป่วยนรีเวชกรรม เป็นต้น ลักษณะของหอผู้ป่วยเป็นห้องโถง ที่มีเตียงผู้ป่วย 30 เตียง (เกณฑ์ความก้าวหน้าต้องมีอัตราการครองเตียง 80 % ดังนั้นจึงมีอย่างน้อย 24 เตียง)

ให้บริการผู้ป่วยที่มีอาการทั่วไปถึงอาการหนัก อาจเป็นผู้ป่วยรวมทุกสาขาหรือสาขาเฉพาะ ลักษณะของหอผู้ป่วยเป็นห้องย่อย มีเตียงผู้ป่วยโดยรวมอย่างน้อย 12 เตียง

ให้การดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะวิกฤต (ผู้ป่วยหนักในหอสามัญ) ที่ต้องการการดูแลแบบ ICU (ผู้ป่วยวิกฤตมาก, ผู้ป่วยวิกฤติ, ผู้ป่วยกึ่งวิกฤติ)

ให้บริการผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ เสี่ยงต่อการติดเชื้อ หรือให้บริการผู้ป่วยติดเชื้อที่มีอาการทั่วไปถึงอาการหนัก โดยผู้ให้บริการ หรือผู้เข้าพบผู้ป่วยต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันการแพร่เชื้อ หรือการรับเชื้อ เช่น ผ้าปิดปาก ถุงมือ เป็นต้น

การพยาบาลผู้ป่วยหนัก: ประเภทผู้ป่วย

ผู้ป่วยวิกฤตมาก (Life threatening)

• ผู้ป่วยที่มีสัญญาณชีพ และอาการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว คุกคามต่อชีวิต มีโอกาสเสียชีวิตสูง ต้องได้รับการจัดการแก้ไขระบบทางเดินหายใจและการหายใจ ระบบไหลเวียนเลือด หรือระบบประสาท การเฝ้าระวัง ดูแลอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ซึ่งเทียบได้กับการจำแนกผู้ป่วยสำหรับผู้ป่วยใน 10 ประเภท จะอยู่ในระดับ 4a

ผู้ป่วยวิกฤต (Critical illness)

• ผู้ป่วยหนักที่มีสัญญาณชีพ และอาการเปลี่ยนแปลง มีแนวโน้มทวีความรุนแรง ต้องการดูแลมากตลอดเวลา ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขและช่วยเหลือ อาจคุกคามชีวิต ซึ่งเทียบได้กับการจำแนกผู้ป่วยสำหรับผู้ป่วยใน 10 ประเภท จะอยู่ในระดับ 3a

ผู้ป่วยกึ่งวิกฤต (Semi-critical illness)

• ผู้ป่วยที่มีสัญญาณชีพ และอาการ อาการแสดงบ่งบอกความรุนแรง แต่สามารถควบคุมได้ หรืออาจเข้าสู่ภาวะรุนแรงได้ตลอดเวลา ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด ซึ่งเทียบได้กับการจำแนกผู้ป่วยสำหรับผู้ป่วยใน 10 ประเภท จะอยู่ในระดับ 3b

ผู้ป่วยเจ็บป่วยปานกลาง (Moderate illness)

• ผู้ป่วยที่มีการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณชีพคงที่หรือเพียงเล็กน้อย ที่ไม่รุนแรง สามารถควบคุมอาการได้ด้วยการรักษาพยาบาล หรือระดับระบอบอาการไม่ให้อุบลามได้ ซึ่งเทียบได้กับการจำแนกผู้ป่วยสำหรับผู้ป่วยใน 10 ประเภท จะอยู่ในระดับ 2a-2b-2c3-

ผู้ป่วยระยะพักฟื้น (Convalescent)

• ผู้ป่วยที่มีอาการ อาการแสดง และสัญญาณชีพคงที่ช่วยเหลือตนเองได้หรือผู้ป่วยเรื้อรังที่ต้องการการดูแลต่อเนื่องเพื่อฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งเทียบได้กับการจำแนกผู้ป่วยสำหรับผู้ป่วยใน 10 ประเภท จะอยู่ในระดับ 1a1b1c1d

การพยาบาลผู้คลอด

หญิงตั้งครรภ์ที่มารับบริการในแผนกการพยาบาลคลอด

การพยาบาลในการตรวจรักษาพิเศษ

การพยาบาล
ในการตรวจ
รักษาพิเศษ

การนับจำนวนผู้ใช้บริการในแต่ละเครื่องมือเป็น **ราย**

การพยาบาลในการตรวจรักษาพิเศษ

การพยาบาล
ผู้ป่วยไตเทียม

ทดแทนไตด้วยการฟองเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
(Hemodialysis)

การพยาบาล
ตรวจพิเศษ
ทางตา

ไม่นับรวมผู้รับการวัดสายตา
(VA), วัดความดันลูกตา

การพยาบาลให้คำปรึกษา

การพยาบาล
ให้คำปรึกษา

ผู้ป่วย หรือญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วยที่รับ
บริการปรึกษาปัญหาสุขภาพซึ่งมีความ
ซับซ้อนเช่นผู้ป่วยหรือผู้ที่เสี่ยงต่อการ
ติดเชื้อร้ายแรง ผู้มีปัญหาทางจิต ผู้ป่วย
ระยะสุดท้าย ผู้ป่วยโรคอื่น ๆ ที่มีความ
วิตกกังวลด้านสุขภาพ เป็นต้น โดยรับ
การปรึกษาจากทีมผู้ให้บริการปรึกษาที่
ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปรึกษา

*ไม่นับรวมผู้รับ
คำแนะนำและผู้รับ
การสอนสุขศึกษา*

การพยาบาลในชุมชน

ผู้ป่วย home ward

ผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อนต้องการการดูแลจากพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ใช้น้ำหนักเป็นเตียงดูแลผู้ป่วย

** ไม่นับรวมกับผู้ป่วย home health care*

วิธีการนับ จำนวนรวมของผู้ป่วย home ward ที่พยาบาลให้บริการในปีนั้น โดยมีหน่วยนับเป็น "ราย" (เยี่ยมสัปดาห์ละ ครั้ง)

ผู้ป่วย home health care

ผู้ป่วยที่บ้านที่มีปัญหาสุขภาพหลายมิติ ได้รับการดูแลจากทีมสหสาขาวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด เป็นต้น

** ไม่นับรวมกับผู้ป่วย home ward*

วิธีการนับ จำนวนรวมของผู้ป่วย home health care ที่พยาบาลให้บริการในปีนั้น โดยมีหน่วยนับเป็น "ราย" (เดือนละครั้ง)

